

WSPÓŁPRACA SIĘ OPŁACA – ROLNICTWO I PRZETWÓRSTWO EKO-ROLNICZE

5 listopada 2015, Stara Kiszewa

dr inż. Urszula SOŁTYSIAK

Certyfikacja produkcji i przetwórstwa w rolnictwie ekologicznym

PRZETWÓRSTWO WŁASNYCH PŁODÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWIE EKOLOGICZNYM

PLAN PREZENTACJI

- I. Ramy prawne
- II. Przetwórstwo „minimalne” i przetwórstwo technologiczne
- III. Kontrola przetwórstwa w ekologicznym gospodarstwie rolnym

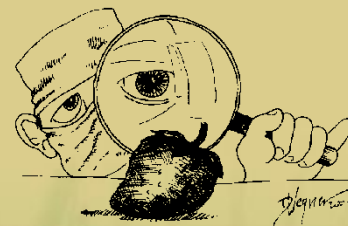

UE: regulacja prawna rolnictwa ekologicznego od 1.01.1993

Aktualne rozporządzenie od 1.01.2009

Rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007
w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów
ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91
(ramowe, podstawowe)

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 889/2008
ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia
Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do
produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli
(wykonawcze; wymogi techniczne)

Wersje jednolite (skonsolidowane):

www.minrol.gov.pl zakładka Rolnictwo ekologiczne

www.agrobiotest.pl zakładka Ramy Prawne

PRZETWARZANIE ŻYWNOSCI – ZAKRES ZNACZENIOWY

Rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 29 kwietnia 2004 w sprawie higieny środków spożywczych (art. 2):

- m) „przetwarzanie” oznacza każde działanie, które znacznie zmienia produkt wyjściowy, w tym ogrzewanie, wędzenie, solenie, dojrzewanie, suszenie, marynowanie, ekstrakcję, wyciskanie lub połączenie tych procesów;
- n) „produkty nieprzetworzone” oznaczają środki spożywcze, które nie podlegają przetwarzaniu, i obejmują produkty, które zostały rozdzielone, podzielone na części, przecięte, pokrojone, pozbawione kości, rozdrobnione, wygarbowane, skruszone, nacięte, wyczyszczone, przycięte, pozbawione łusek, zmielone, schłodzone, zamrożone, głęboko zamrożone lub rozmrożone;
- o) „produkty przetworzone” oznaczają środki spożywcze uzyskane w wyniku przetworzenia produktów nieprzetworzonych. Produkty te mogą zawierać składniki, które są niezbędne do ich wyprodukowania lub do nadania im specyficznego charakteru

PRZYGOTOWANIE PŁODÓW ROLNYCH do SPRZEDAŻY z GOSPODARSTWA EKOLOGICZNEGO

DOPROWADZENIE SUROWCÓW DO FORMY HANDLOWEJ

czyli „PRZETWÓRSTWO MINIMALNE”:

ogłławianie warzyw, usuwanie zewnętrznych liści oraz korzeni, mycie, czyszczenie, odszypułkowanie, wiązanie w pęczki, ekspozycja, łuskanie (grochu, fasoli, bobu), (...)

Produkcja podstawowa = kontrola produkcji rolniczej

OBRÓBKA ZAAWANSOWANA z UDZIAŁEM URZĄDZEŃ TECHNICZNYCH

czyli PRZETWÓRSTWO TECHNOLOGICZNE:

krojenie, szatkowanie, łuskanie (orzechów), obieranie, cząstkowanie, wyrób masła, twarogu, przecierów z owoców i warzyw, wędlin, wypiek chleba (...)

Produkty przetworzone = kontrola przetwórstwa

SPRZEDAŻ PŁODÓW ROLNYCH z GOSPODARSTWA

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie dostaw bezpośrednich środków spożywczych (Dz. U. nr 112 z 2007 r.)
- **SPRZEDAŻ WŁASNYCH PŁODÓW ROLNYCH**, w tym:
- **PRODUKTY KISZONE, SUSZONE**
ZBIÓR RUNA LESNEGO – wymaga dodatkowej kontroli na „zbiór roślin dzikorosnących”, wymóg pełnego dokumentowania zbioru
- Wniosek o wpis do rejestru działalności w zakresie dostaw bezpośrednich – prowadzi Powiatowy Inspektor Sanitarny
- Działalność na terenie województwa i województw ościennych
- Jeśli poza „własnym” powiatem – Powiatowy Inspektor Sanitarny powiadamia inne powiatowe organy o wpisie do rejestru działalności w zakresie dostaw bezpośrednich
- Certyfikacja w ramach certyfikacji gospodarstwa rolnego
Kontrola etykiet!

SPRZEDAŻ PŁODÓW ROLNYCH z GOSPODARSTWA

~~Rozporządzenie MRiRW z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej (Dz.U. nr 5 z 2007 r.)~~

Rozporządzenie MRiRW z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej (Dz.U. z 2015 r. poz. 1703) **Wchodzi w życie 1.01.2016**

Sprzedaż konsumentowi końcowemu:

- ◀ na terenie gospodarstwa ▶ na targowiskach ▶ do punktów handlu detalicznego
- surowe mleko, surowa śmietana (do naczyń klienta), jaja (zgłoszenie do WIJHARS)
- ubój drobiu, ubój zajęczaków
- produkty pszczele nieprzetworzone (w opakowaniach jednostkowych)

Wniosek o wpis do rejestru zakładów prowadzonego przez Inspekcję Weterynaryjną

Sprzedaż na terenie województwa i województw ościennych
Obowiązek powiadomienia Powiatowego Lekarza Weterynarii na min. 7 dni przed planowaną sprzedażą, jeśli sprzedaż poza „swoim” powiatem

Certyfikacja w ramach certyfikacji gospodarstwa rolnego. Kontrola etykiet

WNIOSEK O KONTROLĘ PRZETWÓRSTWA „MINIMALNEGO”

Przykład:

WNIOSEK O CERTYFIKACJĘ 	Załącznik: PRZETWÓRSTWO PRODUKTÓW w GOSPODARSTWIE obejmuje wyłącznie SUSZENIE, KISZENIE, UBÓJ DROBIU, ZAJĘCZAKÓW
Nr rej. PL-EKO-07-	Wnioskujący:

Jedyny dopuszczony składnik z zakupu: SÓL spożywcza	SUSZENIE, KISZENIE w celu dostaw bezpośrednich środków spożywczych roślinnych w rozumieniu § 2.2 Rozporządzenia <u>MRiRW</u> z 6.06.2007 (<u>Dz.U.</u> nr 112) UBÓJ DROBIU, UBÓJ ZAJĘCZAKÓW w celu sprzedaży bezpośredniej w rozumieniu art. 19 Rozporządzenia <u>MRiRW</u> z 29.12.2006 (<u>Dz.U.</u> nr 5 z 2007)
W przypadku większej liczby produktów - skopiować formularz	

Inspekcja sanitarna / weterynaryjna, w której zgłoszona jest działalność: (nazwa, siedziba)		Data wypełniania:
---	-------	----------------------------

PRODUKTY WYTWARZANE Z SUROWCÓW POZYSKIWANYCH WE WŁASNYM GOSPODARSTWIE ZGŁASZANE DO CERTYFIKACJI

SUSZENIE / KISZENIE: produkty jednoskładnikowe				Na wytworzenie 1 kg produktu potrzeba ↓ kg surowca	Planowana ilość (kg) produktu gotowego
Nazwy	Pow. uprawy '15	Zbiory '15 (kg)	Do przerobu (kg)		
1.					
2.					
3.					

WNIOSEK O KONTROLĘ PRZETWÓRSTWA TECHNOLOGICZNEGO

Przykład:

WNIOSEK O CERTYFIKACJĘ AGRO BIO TEST.		PRZETWARZANIE WŁASNYCH PŁODÓW ROLNYCH w GOSPODARSTWIE przy WYKORZYSTANIU URZĄDZEŃ TECHNOLOGICZNYCH	
Nr rej. PL-EKO-07-		Podstawa prawna: rozporządzenie UE nr 834/2007	

Nazwa Wnioskującego Adres siedziby Tel / Fax / e-mail	Data wypełniania: 201.... ☐ pierwszy wniosek ☐ kontynuacja
---	---

Osoba odpowiedzialna za przetwórstwo w gospodarstwie:

Inspekcja sanitarna / weterynaryjna, w której zgłoszona jest działalność (nazwa, siedziba):

Systemy zapewnienia jakości: ☐ HACCP ☐ nadzór właścicielski ☐ inny:

Rodzaj przetwarzania zgłaszany do certyfikacji	
---	--

PRODUKTY ZGŁASZANE DO CERTYFIKACJI

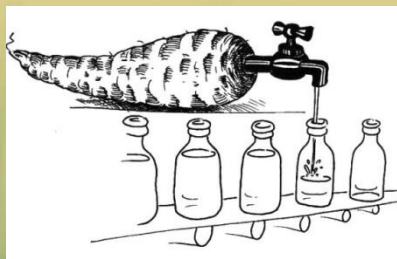
		Nazwa produktu	Rodzaj opakowania i gramatura produktów	Nazwa angielska (ewentualnie)
1				
2				

PRZEPISY KRAJOWE DOTYCZĄCE SPRZEDAŻY BEZPOŚREDNIEJ

Ustawa z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych

**wprowadza 2% podatek (ryczałt) od wartości sprzedaży
obowiązek rejestracji sprzedaży
zakaz sprzedaży „pod dachem”?**

UMOŻLIWIA „DROBNE” PRZETWÓRSTWO W GOSPODARSTWIE

**kontrola i certyfikacja – wg zasad
obowiązujących w przypadku przetwórstwa
technologicznego**

SPRZEDAŻ BEZPOŚREDNIA od producenta do konsumenta

Producent rolny w Polsce może wprowadzać do obrotu tylko nieprzetworzone płody rolne z własnego gospodarstwa

- do hurtu
- do przetwórstwa
- sprzedaż bezpośrednia ↓

- NA TERENIE GOSPODARSTWA / SKLEP W GOSPODARSTWIE (?)
- TARGOWISKO, KIERMASZ, OKAZJONALNE TARGI I WYSTAWY
- SPRZEDAŻ ABONAMENTOWA (warunek: szeroki asortyment)
- DOWÓZ DO DOMU KLIENTA (stali klienci, określone produkty)
- DOSTAWY DO LOKALNYCH SKLEPÓW DETALICZNYCH
- INTERNET ?

SKLEP W GOSPODARSTWIE

Przepisy UE dopuszczają, by do 30% obrotów rolnika pochodziło z działalności pozarolniczej, o ile jest on płatnikiem podatku dochodowego (rejestracja obrotów)

Produkty ekologiczne muszą być transportowane w zamkniętych i oznakowanych jednostkach

Przykład rejestru przewozów eko-produktów nieopakowanych:

[illegible]

PREZENTACJA LOGO NA ETYKIETACH

- **PL-EKO-07**
- **Rolnictwo Polska**

PL-EKO-07
ROLNICTWO UE

-
- **PL-EKO-07**
Rolnictwo Polska

PL-EKO-07
ROLNICTWO UE

WYTYCZNE w/s STOSOWANIA LOGO

www.minrol.gov.pl

Rolnictwo ekologiczne

Wytyczne w sprawie stosowania unijnego
logo

POZOSTAŁE WYMOGI ZNAKOWANIA EKO-PRODUKTÓW

- Znakowanie eko-produktów musi spełniać wymogi obowiązujące w sektorze żywnościowym:
 - - ogólne (masa produktu, wielkość czcionki, etc.)
 - - branżowe (wymagane dla danej kategorii produktów)
 - W Polsce: rozporządzenie Ministra Gospodarki z 20.07.2009 (Dz.U. nr 122, poz. 1010)
- Znakowanie eko-rolnicze stanowi „nakładkę” – wprowadza informacje dodatkowe, odnoszące się do eko-rolniczego statusu produktu żywnościowego
 - Rozp. Rady (WE) nr 834/2007 i Rozp. Komisji (WE) 889/2008 ze zm.
- Kary pieniężne za błędne znakowanie eko-rolnicze
 - Ustawa z 25.06.2009 o rolnictwie ekologicznym (Dz.U. nr 116), art. 25 i 26

UDZIAŁ SPRZEDAŻY BEZPOŚREDNIEJ W RYNKU EKO-ŻYWNOSCI

Finlandia, Szwecja, Hiszpania	3-5%
Czechy	8%
Niemcy, Austria, Szwajcaria	15-20%
Portugalia	30%
Słowenia	90%

POLSKA (2012): sprzedaż bezpośrednia	60%
sklepy specjalistyczne	35%
sklepy ogólnospożywcze	5%

ROLNICTWO EKOLOGICZNE = WIĘCEJ ŻYCIA !

- Opracowanie:
- dr inż. Urszula Sołtysiak
- Jednostka certyfikująca
- produkcję i przetwórstwo
- w rolnictwie ekologicznym
- www.agrobiotest.pl
- Listopad 2015

